

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane celoletno . . . 240 K
mesečno . . . . . 20 .
za inozemstvo . . . 600 .
—
Oglaš. za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
mali oglaš. do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/A
Telefon št. 72.
Upravništvo:
Prešernova ulica št. 64
Telefon št. 36.
—
Rašun kr. pošt. ček. urada
št. 11.842.

Ljubljana, 21. novembra.

Niti 14 dni še ni preteklo, odkar se je naša valuta po dolgem stalnem padanju začela popravljati in so nam vsakdanja curiška poročila javljala skoraj skokoma povišanje vrednosti naše krome. Takrat je namestnik finančnega ministra dr. Krizman bil predložil ministrskemu svetu energičen projekt, ki naj bi bil z onemogočenjem valutne spekulacije pomagal našemu denarju zopet na noge in mu na mednarodnem trgu vrnil njegovo pravo vrednost. To je bilo v času, ko so se iz Londona pojavljale vesti, da pogajanja finančnega ministra Kumanudija za inozemsko posojilo ne bodo uspela, ko je Lloyd George dvigal proti Jugoslaviji obtožbo radi kršenja mednarodne pogodbe in so nam napovedovali eksekucijo Zveze narodov, ko je domača opozicija v najizbranejših besedah celemu svetu dokazovala naše neuspehe povodom habzburške avanture. Navzlic vsemu temu se je začela naša krona popravljati, čim se je zvedelo, da namerava država onemogočiti spekulativno arbitražo in monopolizirati trgovino z valutami in devizami. To je najboljši dokaz, da padanje naše krome ni bilo odvisno, kakor se je to vedno trdilo, od političnega dogovora se je vsled odpora čeda je naš denar upropaščala spekulacija.

Krizmanov načrt je mahoma preplašil izkoriščevalce naše valute in naenkrat se je na trgu pojavilo mnogo tujega denarja, na drugi strani pa malo interesa zanj. Naša krona se je tekom enega tedna mogla znatno popraviti. Že se je zdelo, da smo preko najtežjih časov. Od dne do dne smo pričakovali, da izide nova devizna uredba, ki bi bila s pomočjo izurjenih strokovnjakov omogočila sistematično varstvo našega denarja. Toda naredbe ni bilo. In zopet je pokazalo spekulativstvo svoje grdo lice. Prvi strah, ki ga je obšel ob napovedi državne kontrole, je minil. Energični besedi ni takoj sledilo dejanje in brezvestnost je zopet postala predzna. Na zagrebški in beograjski borzi so zopet strastno pričeli kupovati dolarje in franke, iz Curiha pa so začela zopet prihajati slaba poročila. Medtem se je vrnil gosp. Kumanudi iz Londona. Prišel je s seboj razne predpogodbe, na podlagi katerih bi nam bilo zagotovljeno posojilo v zlati valuti. Razočaranje torej ni popolno. Upanje, da bomo v najkrajšem času mogli razpolagati z učinkovitimi sredstvi za ojačenje našega denarja, pa je vendar moralo nekoliko in ozadje. Tem bolj potrebno je bilo, da se načrt gospoda Krizmana čim prej izvede. Reči moramo, da smo postali nekoliko nestrpni, ko vidimo, da se v finančnem ministertvu vršijo še vedno posvetovanja, uredbe pa le ni in je ni in da ministertvo še ni stopilo niti v akcijo, ki jo predvideva sedaj veljavna valutna naredba.

Tudi naša Narodna banka še ni stopila iz rezerve in nikjer ne opažamo njenega vpliva na valutnem in deviznem trgu. Res je sicer, da je organizacija našega emisijskega zavoda v tem oziru še jako nezadostna, toda skrajni čas je že bil, da se je pomanjkljiva organizacija spopolnila. Skrbni nas, ker ne vidimo iniciative, ki je prvi pogoj za odpravo tega nedostataka.

Zato se pripravlja spekulacija na nove triume in na nove roparske pohode. Dunajske banke, ki so vsled padca avstrijske krome nagromadile neštete milijone dobička, stega jo svoje grabežljive roke zopet v Jugoslavijo. Njim enaki so nekateri naši domači zavodi, ki nočejo zaostajati za njimi. Visoki dobički jim gredo nad interese države in našega narodnega gospodarstva. Vedno hujše so pritožbe, ki se pojavljajo proti veliki banki Franco-Serbe, katere je do danes znala preprečiti notranje našega denarja na pariški borzi, da bi obdržala razmerje med našim in francoskim novcem v svojih rokah. Ta banka je v zadnjih dneh pričela gnati kurze dolarja in franka zopet kvišku. Dobila je tudi druge posnemovalce, vmešala se je italijanska intriga, ki hoče z zvišanjem kurza lire doseči ugodnejše pogoje za zopet obnovljeni izvoz živine v Italijo in tako naše borze zopet dan na dan javljajo vedno čvrstjeje tendence v tujih valutah.

Danes je krona v Curihu zopet na 170. V par dneh je padla za 80 točk. To je glasen memento gosp. finančnemu ministru. Trdno se nadajamo, da na ne bo uresničil. Verujemo, da je v

Evakuacija Albanije

BESEDILO RESOLUCIJE ZVEZE NARODOV. — BOŠKOVIČ PROTI POSTOPANJU ANGLEŠKE VLADE.

Beograd, 21. novembra. (Izv.) V smislu izjave, ki jo je podala naša država na seji Zveze narodov, se bodo naše čete prihodnje dni umaknile na takozvano londonsko granico, odnosno na mejo, ki jo je določila veleposlaniška konferenca dne 9. novembra. Tozadevna naredba je že izdelana ter potrebuje le še odobritve ministrskega sveta.

Pariz, 21. novembra. Svet Zveze narodov je odobril nastopno resolucijo: Ko je svet Zveze narodov vzel na znanje ekspozé angleške vlade o informacijah, katere so jo napotile, da je zahtevala sklicanje sveta Zveze narodov v svrhu, da prouči položaj, ki je nastal vsled tega, ker so čete kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev vkorakale v Albanijo, da more ukreniti vse potrebno, kar bi bilo eventuelno treba ukreniti po zasilanju zastopnikov vlade SHS in albanske vlade, ko je skupščina Zveze narodov dne 3. oktobra t. l. priznala velesilam pravico določiti albansko mejo in ker je poslaniška konferenca dne 9. novembra t. l. določila Albaniji meje iz leta 1913, določene na londonski poslaniški konferenci z nekaterimi malimi izpremembami in ker je sedaj meja Albanije določena, in je potrebno, da se Zvezi narodov zajamči spoštovanje mej, jemlje svet Zveze narodov na znanje in mejo ministrskega predsednika kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, da je kraljevina pripravljena ukreniti vse potrebne priprave za neposredno evakuacijo vsega Albaniji dodeljenega ozemlja. Istotako jemlje svet Zveze narodov na znanje zagotovilo obeh držav, da bosta živeli v dobrem sosedstvu, t. j. da ne bosta dali niti direktnega, niti indirektnega povoda za pokrete, ki bi ogrozili mir med obema državama. Svet Zveze narodov si šteje v srečo, da more ugotoviti pomirljivo zadržanje kraljevine SHS in Albanije, kateri more prorokovati srečno bodočnost. Svet Zveze narodov se je odločil v soglasju s sprejeto tozadevno resolucijo z dne 6. oktobra odposlati na jugoslovensko-albansko mejo enketno komisijo, ki bo poročala svetu Zveze narodov o umaknitvi čet kraljevine SHS in čet Albanije na eni strani, na drugi strani pa zasedbo demarkacijske črte, določene z odlokom poslaniške konference dne 3. novembra t. l. Svet Zveze narodov se obvezuje omogočiti komisiji, da bo mogla delati na to, da se pri evakuaciji ne bodo vršili neljubi incidenti. Komisija je predlagala svetu Zveze narodov, kaj naj bi se ukrenilo v svrhu, da se preprečijo incidenti pri izpraznitvi.

Pariz, 21. novembra. (Presbire). V svojem obširnem ekspozéju, ki ga je imel naš delegat Boškovič na seji sveta zveze narodov, je obrnil pozornost sveta na zadržanje angleške vlade, formulirano z depešo Lloyd Georgea sekretariju sveta zveze narodov. Izjavo Boškoviča so sprejeli člani sveta z največjim zanimanjem. Po njegovem govoru je navedel angleški delegat Fisher vzroke in razloge, ki so napotili angleško vlado k misli sklicati svet zveze narodov. Fisher je poudarjal, da je Anglija postopala natančno po določbah člena 16 pakta zveze narodov. Nato je zopet naš delegat Boškovič povzel besedo in je poudarjal, da je bil korak angleške vlade silno resen in da je bilo tako postopanje napram članu zveze narodov preostro. Izjavil je, da dolgi brzogovornik Lloyd Georgea z dne 7. novembra našo kraljevino prestopkov, katerih naša kraljevina ni storila. Očital je tudi, da se je postopalo z Jugoslavijo samo na podlagi sumničen in da so se vzele sumnje, da namerava haje naša kraljevina v bodočnosti to ali ono storiti, kot prestopok. Končal je, da nobena določba pakta o zvezi narodov ne dovoljuje takih in tako formuliranih obtožb napram članom zveze narodov.

Številke našega proračuna

POOBLASTILO ZA NOVO NOTRANJE POSOJILO.

Beograd, 20. nov. (Izv.) Budžetni predlog za leto 1922., ki ga je finančni minister predložil danes finančnemu odboru zakonodajne skupščine v pregled predvideva: izdatkov 6258 milijonov in dohodkov 5256 milijonov dinarjev.	Ministertvo soc. politike . . . 414 milij. D
Izdatki so v budžetu sledeče razvrščeni:	„ agrar. ref. . . 56 „
Vrhovna državna uprava . . . 598 milij. D	Narodna skupščina . . . 1 „
Ministertvo pravde . . . 186 „	Rezervni krediti . . . 81 „
„ prosvete . . . 460 „	Dohodki:
„ vere . . . 82 „	Carina in car. takse . . . 418 milij. D
„ notranje . . . 138 „	Trošarine . . . 390 „
„ narod. zdrav. . . 186 „	Dobiček na ažu . . . 810 „
„ zunanje . . . 34 „	Davek na poslov. promet . . . 400 „
„ finančno . . . 829 „	Komorska uprava . . . 1 „
„ voj. in mornar. . . 1489 „	Invalidski davek . . . 36 „
„ gradjevine č. . . 273 „	Državna posestva . . . 62 „
„ saobračaja . . . 831 „	Začasni davek na imetje . . . 597 „
„ pošte in tel. . . 298 „	Izredna državna doklada . . . 400 „
„ poljopr. in vode . . . 114 „	Različni dohodki . . . 14 „
„ šume in rude . . . 206 „	Direktni dohodki . . . 1806 „
„ trgov. in ind. . . 40 „	Državno gospodarstvo . . . 1295 „
	Razni dohodki . . . 29 „

Politični položaj

Beograd, 21. novembra. (Izv.) Šef demokratskega kluba, Ljuba Davidović, je poslal danes imenom demokratskega kluba šefu radikalne stranke, Pašiću, pismo, v katerem ga obvešča, da odklanja demokratski vsako odgovornost za nedelavnost skupščine in zahteva takojšnjo zaključitev pogajanj, da se omogoči zasedanje zbornice.

Beograd, 21. novembra. (Izv.) V soboto bo zboroval muslimanski klub, da sklepa o svojem postopanju v sedanji politični situaciji. Med člani kluba se opaža neenotnost. V političnih krogih se govori, da namerava ministertvo soc. politike, ki je imel v budočnosti gosp. Pašić dosti muke, pridobiti muslimanski klub, da ga podpira.

Jugoslaviji še dovolj resnih in svojih dolžnosti napram narodnemu gospodarstvu se zavedajočih denarnih zavodov, ki so pripravljani designirati na prekomerno dobičke, da se omogoči ozdravljenje naše valute. Če je v finančnem ministertvu količikar resnosti in odločnosti, potem je mogoče, da se s pomočjo teh denarnih zavodov v najkrajšem času napravi organizacija, ki bo mogla izvesti zdrava načela Krizmanovega načrta. Igranja z našo valuto mora biti konec. Vsak dan odlaganja nam prinaša nepopravljivo škodo.

Splošna stavka v Jul. Benečiji

Trst, 20. novembra.

Položaj, ki je nastal vsled proglasitve splošne štrajka velike in majhne industrije pred dobrim mesecem in katerega se je hotelo izboljšati z direktnimi pogajanjimi med kovinarji in delodajalci, je sedaj dozorel. Vse nade, da se bo dosegel sporazum, so se razbile in izjalovile. Dolgotrajna pogajanja med obema strankama niso prinesla nobenega povoljnega zaključka. V petek zvečer so imeli delavski zastopniki sejo v Delavskem domu. Tam se je burno razpravljalo o nadaljnji taktiki delavstva. Na zborovanju sta se ljuto borili dve skupini: komunisti in socijalisti. Prvi so se zavzemali za takojšnjo proglasitev splošne stavke, zmernejši socijalisti pa so predlagali, naj se napravi še zadnji poizkus v dosegu sporazuma z lastniki kovinarskih podjetij. Ta predlog je momentano prevladal, tako, da so bili delavci pripravljeni sprejeti znižanje mezd v znesku 3-20 lir na skupno plačo. Delodajalci pa so nenadoma zopet zahtevali, naj se delavci povrnejo na delo pod pogojem, da se jim stalne dneve znižajo za 10 odstotkov, cene za akordno delo pa za 20 odstotkov. Na podlagi tega predloga ni bilo mogoče doseči sporazuma in pogajanja so se pretrgala. Zastopniki obratov so predložili celo zadevo v rešitev delavskim delegatom, ki so se med tem sestali v Delavskem domu, da rešijo vprašanje splošne stavke. Na tem posvetovanju so prevladali komunisti ter je bil na njihov predlog sprejet generalni štrajk, ki prične danes, v nedeljo, dne 20. novembra popolno.

Trst in vna Julijska Benečija stoji torej pred novo gospodarsko bedo.

Trst, 21. novembra. (Izv.) Stavka je vsaj danes, ko je poseben tržiški praznik, videti precej popolna. Trgovina so večinoma zaprte in ravno tako tudi obrtniške delavnice razun brivnic in pekarn. Meoto je brez plina. Električne svetilke gore, a bodo najbrže tudi ugasnile, ker se je delavstvo mestu elektrarne tudi priključilo stavki in se razsvetljeni samo tisti mestni predeli, ki imajo »soško« električno. Največji del ulic je nerazsvetljen. Tiskarske delavstvo stavka in današnji večerni listi niso izšli. Do večera ni prišlo do nikakršnih nemirov. Fašisti so nalepili po mestu lepake, v katerih naznanjajo, da stopajo v boj proti »političnim splošni stavki. Izgledi za uspeh stavke niso najboljši. Železničarji se je niso priključili. Danes popoldne so se čuli trije precej močni poki, kakor bi bile pošle bombe. Kaj se je zgodilo se do poznega večera ni dalo doznati.

Rim, 21. novembra. Železničarska stavka v neapolskem okrožju se nadaljuje, toda zdi se, da ni več tako trdna, ker je osrednji sindikat železničarjev, ki se je izjavil proti splošni stavki, ne podpira. Kljub agitaciji je uspelo v neapolskem okrožju vladi, da je energično izvedla svoje ukrepe in s tem zavarovala promet, ki funkcionira sedaj popolnoma normalno. Drugi dan splošne stavke v Liguriji je potekel brez incidentov. Sicer je v Italiji situacija normalna. Stavka delavstva Julijske Benečije ni popolna, ker se je del delavstva že pogodil s delodajalci.

Demisija poljske vlade

Pariz, 21. novembra. Kakor se poroča, je poljski kabinet v soboto odstopil. Moskva, 21. novembra. Poljska vlada je prepovedala ustanovitev delavskega pomožnega odbora za stradalajo Rusijo.

Madžarsko-češki incidenti

Miskolcz, 21. novembra. Madžarski dopisni urad javlja: Pri Domahazi je prekorajčila iz petih mož obstoječa češkoslovanska patrila madžarsko mejo. Poročnik madžarske obmejne straže v družbi obmejnih carinikov in dveh orožnikov je zahteval od patrile, naj zapusti madžarsko ozemlje. Ker se patrila temu pozivu ni odzvala, so jo hoteli madžarski organi razorožiti. Pri tem se je češkoslovanska patrila poslužila orožja in je bil ranjen en madžarski obmejni stražnik. Nato je madžarska straža odgovorila z ognjem.

PLEBISCIT V ŠOPRONJU.

Dunaj, 21. novembra. (Izv.) Izza časa plebiscita na Koroškem dobro znani legacijski svetnik in bivši fregatni kapitan, Albert Peter, je bil imenovan od avstrijske vlade za pooblaščenca avstrijske republike za plebiscit v Šopronju in odpotuje že v par dneh tjakaj.

NAPETOST NA IRSKEM.

London, 21. novembra. (Izv.) Sinfajnovci so izdali buletin, v katerem objavljajo neki tajni dokument, iz katerega izhaja, da organizira angleška vlada v Severnem Ulstru prostovoljno armado, ki bi nastopila na dano znamenje in preprečila izvedbo morebitnih sklepov Irske konference.

PORTOROSE.

Portorose, 21. novembra. (Izv.) Na današnji popoldanski seji konference nasledstvenih držav so bili podpisani protokoli gospodarsko - politične in transportne komisije. Manjka le še protokol druge komisije, ki se glede vprašanja določitve cnotnih tarifov bori z velikimi težkočami.

Zaključenje gospodarsko - političnega dogora se je vsled odpora češkoslovanskih zastopnikov precej zakasnelo, ki so protestirali proti prvotnemu besedilu točke 3. Po prvotnem besedilu so se pogodbo sklepajoče države zavezale, da morajo njihovi parlamenti ratificirati dogovor do 31. decembra 1921. Zastopniki češkoslovanske republike so izjavili, da sklenitev določenega termina nikakor ne odvarja značaja konference. Vsled tega je v novem besedilu tega člena določitev roka odpadla.

Beograd, 21. novembra. Tukaj pričakujejo podnašelnika italijanskega ministertva za trgovino, viteza Bellija, ki naj bi nadaljeval trgovinska pogajanja s Italijo in Jugoslavijo.

Strajk na dunajski borzi

Dunaj, 21. novembra. Odbor dunajske borze je odredil, da se sestanki na dunajski borzi ne bodo vršili do nadaljnjega. Bančne zveze so izjavile, da so s tem sklepom borze solidarne. Clearinski promet je danes ukinjen, banke in firme pa so se obvezale, da ne bodo sprejemale telefonskih naročil in deviznih kupčij. Stavkovni odbor zvez bančnih strok je sklenil, da v svrhu čuvanja vsakršnega zasebnega prometa nadzoruje tudi kavarne. Borza je do danes napovedana naročila, vključevši — ultima limite — razveljavila.

Dunaj, 21. novembra. (Izv.) Posledice stavke na borzi se že kažejo. Alpine Montan, ki je notirala še v soboto 27.000, je poskočila na 80.000, akcije parobrodne družba pa na 300.000 K.

GENERALNA STAVKA V DANZIGU

Gdansk, 21. novembra. (Izv.) Po vsem Pomorjanskem so s 15. novembrom v smislu sklepa delodajalci za 1. decembra odpovedali vsem delavcem industrijskih obratov.

Gdansk, 21. novembra. (Izv.) Nastavljeni senata in mestnih oblasti, med njimi tudi poštni, sodni in policijski uradniki, so stopili danes opoldne iz materialnih vzrokov v stavko. Senat je razglasil, da bo vsak stavkujoči državni nastavljenec takoj odpušen.

Konferenca v Washingtonu

London, 21. novembra. Vseh devet, pri washingtonski konferenci udeleženi sil je sprejelo načelo odprtih vrat za integriteto Kine.

Pariz, 21. novembra. (Izv.) »Agence Havas« javlja iz Washingtona: Kakor je pričakovati, se bo za Briandom in Schanzerjem tudi Balfour zavzel za francosko tezo o razorožitvi na kopnem. Nato se vprašanje predloži komisiji 5 velesil, ki bo najbrže sklenila odločitev, po kateri se bo priznal poseben položaj Francije.

RUDARSKÉ KRIZE NA ČESKEM.

Praga, 21. novembra. (Izv.) Na današnji konferenci med zastopniki čeških rudarjev in lastniki rudnikov se je pogajanja zopet razbila. Koncem tedna se vrši še ena konferenca, na kateri se bo odločilo, ali izbruhne splošna stavka rudarjev ali ne.

STRAŠNA NESREČA V KINEMATOGRAFU.

Berlin, 21. novembra. Kakor javljajo iz Harburga, se je na kinematografski predstavi, kateri je prisostvovalo več sto otrok, dogodila velika eksplozija. Do sedaj so našli 11 trupel. Devet težko ranjenih so odpeljali v bolnico. Kter jih je osem umrlo.

Zbor zaupnikov SKS

Ljubljana, 21. novembra.

V veliki dvorani Mestnega doma se je vršil danes pod vodstvom predsednika Pipana zbor zaupnikov in načelnika Samostojne kmetijske stranke. Zbranih je bilo nad 200 delegatov iz vseh krajev Slovenije. Seji, ki je pričela ob 9. dopoldne, so prisostvovali tudi minister Ivan Pucelj ter poslanci SKS Kušar, Mrmolja, Majcen, Urek in Kirbiš.

Minister Pucelj o političnem položaju

Minister Pucelj je v poldrugournem govoru podal poročilo o političnem položaju ter zlasti o stališču, ki naj ga zavzame SKS povodom pogajanj med demokrati in radikali za rekonstrukcijo kabineta in sestavo delovnega programa. Iz poročila ministra Pucelja, katerega glavna vsebina je bila potem sprejeta v posebno resolucijo, je razvidno, da se SKS čuti zapostavljeno. Temu je pripisoval, da je bilo v izvajanih referencah nekoliko opozicijskega popra, kar je razvidno tudi iz resolucije. Po referatu so se razvila živahna debata, v kateri je minister Pucelj odgovarjal na razna vprašanja. Med drugim je poudaril tudi afero s prodajo živine ter je dal informacije o ustanovitvi kmetijske šole na Gorenjskem in o povrnitvi škoda, ki so jo zlasti kmečki posestniki živine in vozil imeli povodom mobilizacije. Pri tej priložnosti so razni kmečki govorniki poudarjali, kako je klerikalna stranka po deželi hujšala vojne obvezance.

Nova pogajanja z Zemljoradniško stranko.

Z velikim zanimanjem je zbor poslušal poročilo poslanca Mrmolja, ki se je bil udeležil zemljoradniškega kongresa v Veliki Plani. Poslanec Mrmolja je, kakor znano, predstavljatelj ene struje v SKS, ki hoče sporazum z zemljoradniško, navzlic temu, da zemljoradniška stranka službeno označuje naše samostojne kot izdajnike. Po poročilu poslanca Mrmolja je bil izvoljen poseben odbor štirih članov z Mrmoljo na čelu, ki naj poskuša prirediti z zemljoradniško stranko pogajanja glede zopetnega združenja.

Resolucija zaupnikov SKS.

Na koncu zborovanja je bila sprejeta resolucija, ki med drugim pravi:

Po zaslišanem objektivnem, izčrpnem in vesteranskem poročilu tov. ministra Pucelja in tovarišev poslancev izjavlja zbor načelnikstva in zaupnikov Samostojne kmetijske stranke, da odobrava dosežena dela svojih poslancev in jim izreka svojo zaupanje.

Zbor zaupnikov SKS odobrava, da so poslanci SKS sprejeli ustavo. Drugega postopek bi bil v nasprotju s tradicijo slovenskega kmeta. Boj za revizijsko ustavo smatrajo zaupniki kot prezgoden in manj važen. Politično stanje v državi zaupnikov ne zadovoljuje. Vseled nezdruženje prepričanja parlamentarno delo in nujno potrebno izenačenje zakonov, zlasti pa izenačenje davčnih bremen in izvršitev agrarne reforme se ne premakne naprej. Te prilike so tudi krive, da se ne prične s varčevanjem, ne zatre korupcija in da pada ugled države in njena valuta. Kot pogoj nadaljnjega sodelovanja postavljajo SKS sledeče zahteve:

- 1.) da se v najkrajšem času izvrši izenačenje davčnih bremen;
- 2.) da se doseže ravnotežje v proračunu s tem, da se zmanjšajo dosežani izdatki, ne pa, da se sklenejo novi davki;
- 3.) da se prične z rodnim parlamentarnim delom;
- 4.) da se izvede izenačenje zakonov;
- 5.) da se dosledno in brezobzirno svede agrarna reforma ter da se stori vse za razvoj pašništva;
- 6.) da se vojaški zakon prilagodi potrebam in zahtevam ljudstva, in da je vojni minister civilist;
- 7.) da se povrne vsem kmetovalcem škoda, ki so jo imeli pri oddaji konj in vozil povodom mobilizacije;
- 8.) da se odločno podzame boj proti korupciji in potratnosti državnega imetja, ker drugače bo Samostojna kmetijska stranka ravno vsled svojega patriotizma prisiljena, podvzeti proti takemu režimu najostrejši boj.

Posvetovalna komisija za administrativno ureditev Jul. Benečije

JUGOSLOVANI GRDO IZIGRANI. — ODLOČNA IZJAVA POSL. WILFANA

Trst, 20. novembra.

Snoči se je vršila v tukajšnji palači generalnega civilnega komisarja Mosconi ustanovna seja posvetovalne komisije za administrativno ureditev Julijske Benečije. Komisija je, kakor znano, bila ustanovljena z vladnim dekretom od 8. septembra in je za razvoj upravnih razmer v Julijski Benečiji najvažnejša pomena. Soodločevala bo pri vprašanju načina ureditve javne administracije novih pokrajin, v določanju pokrajinskih, okrajnih in občinskih mej in pri ureditvi deželne in občinske avtonomije. Komisija bo dalje vladj dajala nasvete za čas, dokler ob ona sama izvrševala enonadno ob-

last v novih pokrajinah. Po svojem delokrogu bo torej ta komisija nekaj »parlamenta«, ki bo študiral, razpravljala in sklepal o vseh problemih, ki se tičejo življenskih interesov prebivalstva naše dežele. Odločala pa bo oblast po svojem prevdaru.

Ustanovne seje se je udeležilo okoli 30 članov; med njimi so poslanci in senatorji Julijske Benečije, trije načelniki »avtonomne« deželne uprave goriške, tržaške in istrske ter dvajset drugih mož, katere je v komisijo imenovala rimska vlada. V komisiji je z našimi poslanci vred samo 6 Jugoslovancev (1), dočim je Italijanov po številu 31. Komisiji so podrejeni štirje tehnični odseki, toda tudi v te je rimska vlada poklicala samo enega Jugoslovana; če zaradi posemehovanja ali lepše figure, naj presodi vsakdo sam.

V svojem otvoritvenem govoru je generalni civilni komisar Mosconi pozdravil vse navzoče ter naznanil, da so opravili svojo odstopnost senator Barzilai, poslanec Albanese in komendator Rizzi, ki so zadržani. Pojasnil je potem namere vlade, ki nudi z ustanovitvijo posvetovalne komisije anektiranemu prebivalstvu Julijske Benečije možnost, da se kolikor mogoče sporazumno z narodom izbrisiše spomini na staro upravo, kateri naj sledi nova administracija, kakor je uvedena povsod po Italiji. Naglašal je, da so rimsko vlado pri imenovanju komisije vodili samo »plemeniti nagibi«. Potem se je zahvalil prisotnim zastopnikom strani za pažnjo, ki so jo posvetili ustanovi vlade, katere ima namen ljudstvu napraviti življenje »lahko in znošljivo«.

Po Mosconijevem govoru se je oglasil k besedi komunistični poslanec Tuntar, ki je prečital deklaracijo o stališču svoje stranke napram komisiji. Deklaracija komunistične stranke izjavlja, da komunisti odklanjajo sodelovanje v komisiji, ker se ta ustanova ne krije z njihovim programom in delom. Za poslanecem Tuntarjem je dobil besedo komendator Alfred Zanolli, predsednik odvetniške zbornice za Trst in Istro. Zanolli je podvrnil ostri kritiki imenovanje posvetovalne komisije a njegova izvajanja so bila tu zgolj formalnega značaja. Nanje je odgovoril senator Mayer.

Politične beležke

+ Zopet novo bojno veno klerikalcev. Klerikalec imajo zadnji čas v politiki zelo malo sreče. Cesar se borijo, vso se jim ekvari in povsod odidejo z obvezano glavo. Mesece in mesece so bili boj za avtonomijo in za svojo klerikalno ustavo. Podlegli so na celi črti. Nato so iskali platforme za skupno politiko z Radičevci in drugimi protidržavnimi elementi, dokler jih še ti niso odrinili kot izmedek, s katerim nečje imeti ničesar skupnega. Za tem so se otepali sem pa tam ter iskali novega bojnega gesla. Prišla jim je prav mobilizacija in propaganda za Bolgare. Pa tudi to je skupnole kakor sneg ob toplem soncu. Zadnje dneve razvijajo »kulturni boj«. Kaj se je zgodilo? Verouk postane prost predmet. Ako bodo veroučitelji dobri in bodo znali mladino držati, bo vse ostalo pri starem. Ako pa bodo veroučitelji delali v šoli politiko in priganjali starše v njihovih otrocih, bo obisk verouka padel kakor pada pri slabem učitelju obisk vsakega družega prostega predmeta. Vse zavisi od dobre in boljše duhovščine, starešem le na na drugi strani dana svobodna volja, da lahko varujejo svojo dečo pred »slabim vplivom izpričene duhovščine, govoriti o »kulturnem boju« je pa smešno. Ali spada v poglavje kulturnega boja državljanska svoboda, da lahko vsakdo izstopi iz cerkve kadar mu drago? Veliko več slučajev odstopa od pouka verouka menda tudi ne bo. Svet se zato ne bo podrl in tudi ljubljanska škofija ne.

+ Država in cerkev. Te dni se vršijo v ministstvu ver posvetovanja z zastopniki vseh veroizpovedi o načelih po katerih naj bi se uredil zakon o obnošajih med državo in cerkvijo ter med posameznimi konfesijami. Katoliški komisiji predseduje škof Akšamović. Ta komisija zahteva m. dr. da se katoliški cerkvi prizna vsa pokretna in nepokretna imovina, s katero razpolaga cerkev (t. j. škofi) pod »primernim uplivom« vernikov. Vlada je kot svojega zastopnika v to komisijo pozvala kotorskega katoliškega škofa Uccellinija. Klerikalec se s tem jako nezadovoljni ter so se že pripravljali, da bi hujškali proti pravoslavnemu nerazumevanju katoliških interesov.

+ Z »Naprejem« je težko polemizirati. »Napreje« se vedno neče priznati, da je krivo informalno delavstvo, ki je pisal, da minister Kukec ni predložil zakonodajnemu odboru od bišje deželne vlade za Slovenijo sprejete uredbe o pokojninskem skladu. V zadnji številki smo mu tudi črno na belu dokazali, da piše izkrivljene stvari, ako navaja, da je bila namena odseka zakonodajnega odbora razveljaviti omenjeno uredbo. Opozorili smo »Napreje« na tozadevno poročilo, iz katerega lahko vsak pismen človek razvidi, da se je baš dr. Zorja v pravopisni zavzel za to uredbo in še celo predlagal temeljito izboljšanje, na kar je odsek tudi pristal. V kratkem stavi odseku vlada tozadevni izpreminjeval-

Za senatorjem Mayerjem je prišel do besede zastopnik Jugoslovancev dr. Wilfan, ki je poudarjal, da bi jugoslovanski poslanci radi videli v posvetovalni komisiji samo nekaj dobrega, namreč prvi korak k spoznanju, da mora vlada jenjati z dosedanjim sistemo ter dati priliko tudi jugoslovanskemu narodu, da sodeluje pri reševanju vprašanj, ki so za splošnost dežele, v kateri probiva, največjega pomena. Jugoslovanski poslanci morajo poudarjati dvojje: Prvič, kako se zahteva od njih duha, ki ni več zgolj duh spravičnosti, nego duh pravega samostajevanja, ker so razmere, v katerih živi naše ljudstvo takšne, da bi se z vso pravico smeli umakniti popolnoma v ozadje. Drugič je sestava komisije takšna, da mora izzvati jugoslovanski odpor, ker, čeprav ne gre za reprezentativno zastopstvo, nego samo za posvetovalni organ, bi se moralo Jugoslovancev odmeriti toliko mest, da bi bili svoemu številu in pomenu primerne zastopani, pa tudi fizično zmogni uspešno vršiti svojo nalogo. Wilfanov protest je končal z opazko, da si Jugoslovanci, ako se tozadevne razmere ne uredi v teku enega meseca, pridržujejo pravico za izvajanje posledice, ki se jim bodo zdele primerne. Na to Wilfanovo izjavo je odgovoril komisar Mosconi, da se stvar še zmeraj lahko preuredi kolikor mogoče po jugoslovanskih željah. Zavračal pa je seveda v ostalem upravičenost Wilfanove pritožbe.

V imenu socijalnih demokratov je nato izjavil dr. Pucelj, da hočejo socialisti predvsem videti, kako bo komisija delovala. Po Puceljevici izjavi je komisar Mosconi sejo zaključil.

Glasom tržaške »Edinosti« je z ozirom na žaljivo majhno zastopstvo v komisiji in njenih tehničnih odborih politično društvo »Edinost« svojim članom, obenem članom komisije, nasvetovalo, da se zaenkrat udeležujejo kontrole, kritike in opozicije v komisiji, da pa tudi zahtevajo remediuro. Če italijanska vlada ne bo dala v dolednem času zadostnega, se bo jo jugoslovanski člani posvetovalne komisije poslužili drugih sredstev. Izjavljati se naši ljudje vsekakor ne bodo dali več.

ni predlog, po katerem bo mogoče dosežanja doplačila rentnikom in drugim, ki imajo pravico do pokojninskega sklada, dvigniti najmanj za 100 odstotkov. »Napreje« še danes neče priznati svoje blamaže, v katero ga je spravila lastna nevednost. Njegova metoda vaških klepetulj, ki vpijejo »tadle, tadle, tadle«, za resno polemiko ni posebno srečna.

+ Zahteve koroških Slovencev. Koroški Slovenci, glasilo koroških zaslužnih rojakov, prinaša v zadnji številki spomenico »Političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence«, ki se je predložila po koroških slovenskih poslancih koroškemu deželnemu glavarju. Spomenica zahteva: 1.) Razpust Heimatsliga in ustavev vsakega političnega delovanja istega. 2.) Otvoritev slovenskih zasebnih ljudskih šol v St. Jakobu v Rožu in v St. Rupertu pri Velikoven. 3.) Ljudskim potrebam odgovarjajočo »težkovno preobnovo ljudskih šol koroških Slovencev. 4.) Zastopstvo koroških Slovencev v deželnem šolskem svetu. 5.) Sprejem v deželno ozir. državno službo vseh duhovnikov, učiteljev, uradnikov, nametencev in delavcev, ki imajo domovinsko pravico na Koroškem, a so bili po plebiscitu zavrženi. 6.) Ureditev poštne razmere na Slovenskem Koroškem na ta način, da se bo dalo pošto napraviti strogo naročilo, dostavlja ti adresatom tudi slovenske pošiljave (list »Koroški Slovenci«). 7.) Ostranitev vsakega težkega dela poštne listov, zlasti tudi za take koroške Slovence, ki so bili primerani polskati si svojo eksistenco v Jugoslaviji. 8.) Zagotovitev »servitutnih« pravie ob priliki razmejitve, ki jih imajo območni prebivalci onstran državne meje.

Po svefu

— Novi poljski poslanik v Pragi. Predsednik češkoslovaške republike Masaryk je sprejel te dni v slavnostni aviljenici novega poslanika varšavske vlade v Pragi, ministra E. Pilta. Sprejemu poslanika sta prisostvovali ministrski predsednik dr. Beneš in tajnik dr. Samal.

— Japonska se oborožuje. Londonske »Central News« javljajo iz Tokija, da je bila te dni spuščena v morje velika vojna ladja »Kaga«. Ob priliki spuščanja v morje je govoril japonski admiral, ki pa niti z besedico ni omenil konference v Washingtonu. Nova vojna ladja je dolga 210 metrov ter ima 40.000 ton. Oborožena je z ogromnimi topovi kalibra 40 centimetrov.

Iz komunističnega raja. Te dni je prišla na Dunaj posebna komisija iz Moskve, da pregleda račune komunističnega odbora, ki je bil postavljen za Avstrijo. Jugoslavijo in Madžarsko ter kontrolira izdatke vsot, ki jih je prejel odbor za agitacijo. Ugotovilo se je, da se za vsoto pol milijarde avstrijskih kron sploh ne vč, kam je izginila, ter da imajo poedini člani pri-

denarnih zavodih naložene na svoje ime zneske po 20 milijonov kron. Na podlagi teh ugotovitev je bila sedanja uprava odstavljena in imenovana nova. Med odstavljenimi odborniki sta tudi neki Hamburger in Lukas. Za Jugoslavijo je bilo v agitacijske svrhe odmerjenih 100 milijonov kron, za katere se tudi ne vč, kje se nahajajo. Vseled tega je bil izključen iz stranke komunist Matuzović. Agitacijo prevzame odslej nov odbor.

— Protiboljševski generali se vračajo v Rusijo. Eden izmed glavnih voditeljev protiboljševskih čet na Krimu general Slaščev je odstopoval na motornem žolnu iz Carigrada nazaj na Krim. Sovjetski delegat mu je namreč obljubil popolno amnestijo in visoki čin v rdeči armadi. General je to ponudbo sprejel in se vrnil v Rusijo.

Prosveta

Koncert ruskega baritonista Holodkova. Danes ob 8. uri zvečer uprizori v ljubljanskem opernem gledališču ruski baritonist Holodkov s sopranistinja zagrebškega gledališča, Vesel-Poljo, koncert. Na kavirju jo bo spremljal profesor Ruč. — Vstopnice se dobe pri operni blagajni. Holodkov, ki je sedaj član kr. gledališča v Beogradu, je slovel v Rusiji kot eden prvih baritonistov.

Oratorij »Assumptio« p. Hugolina Sattnerja, ki se je izvajal v nedeljo v frančiškanski cerkvi s sodelovanjem godbe Dravske divizije, je uspel v vseh ožirih. Opazili smo, da je bila instrumentalna precej izpopolnjena in tako je imelo to veliko in lepo delo topot večji učinek kakor leta 1912. Ga. Pavla Lovčeta je pela slajno, pokazala nam je vse svoje zmognosti. Čuli smo tudi p. Kolba (bas) znanega komponista istega živahnega in duhovitega skerca, ki smo ga čuli na lanskem Matičnem koncertu. Ima poln bas in silno različno izgovorja; njegova interpretacija je izrazita. Tudi g. Pokorn (tenor) je bil brezhiben. Zbori so bili temeljito izveščani, motila so samo premočna plihala, ki so tuptam malo za-

Izpred so dišča

IZZA DOBE PAŠEVANJA ŽUPANA KORBARJA V DOBRUNJAJ

(Izpred okrajnega sodišča.)

Svoledčasno smo že obširno poročali o zanimivem procesu Korbar ca. Anžič, ki nam v drastičnih slikah kaže klerikalno korupcijo v občinski upravi. Pod starim klerikalnim režimom je bil Korbar pravi paša v dobrih »skri občin. Ker je okrajni sodnik dr. Stojković dovolil dekaz resnice glede očitani, ki jih je bil ugledni knez Anton Anžič iz Štepanje vasi izrekel o Korbarjevem samolastnem občinskem gospodarstvu, se je večeraj pred okrajnim sodiščem pričelo dokazno postopanje. Razprava je trajala od 9. dopoldne do 3. popoldne. Zaslišane so bile samo štiri priče, na kar je bila razprava preložena v svrhu nadaljnjih prič.

Priče so izpovedale za tožitelja vse-skozi obočizno. Zlasti priča prof. dr. Lokar je podal jako značilno sliko o paševanju župana Korbarja. Priča je opisal, kako je znal Korbar izrabiti vsako priliko v svojo osebno korist. Ze leta 1903, so zahtevali od njega občinske račune, a se je večno izgovarjal, da jih je izgubil. Pred volno si je sezidal novo, dvonadstropno hišo, ravno v tistem času, ko so zidali — novo šolo. K njemu so vozili isti stavilni material kakor k šoli.

Najboljše pa je priča označila Korbarjev značaj v slučaju naprednjaka Cerina, ki ga je Korbar hotel spraviti k vojakom na ta način, da je latil »Cerinov pot«. Zaradi tega je bil naznanjen državnemu pravništvu, a se mu ni ničesar zgodilo. Korbar je celo pričo ovačil dr. Schwarz zaradi »srboljublja«.

Druga priča, nadučitelj v p. g. Lokar, je obširno izpovedal o Korbarjevih manipulacijah pri kralnem šolskem svetu. Tudi tu ni imel Korbar urejenih računov. Važna je bila točka o »premog«, kajti Korbar si je umel na zvit način dobavljati premog na račun šolskega sveta.

Priča Ivan Bricej je drastično opisal, kako visoke zaloge sladkorja so našli v podstrešju Korbarjeve hiše kmalu po prevratu. Priča je povedal, kako so potom Korbarjevega hlapca zaznali za skriti sladkor. Vojaška patrulja je napravila preiskavo in res dobila — 600 kg sladkorja v podstrešju! Ko so Korbarja vprašali, kaj je v vrečah, jim je odgovoril: »To je pa sol!«

Priča Ivan Arnsček je izpovedal, kako je prišlo do tega, da so Korbarja odstavili od županskega mesta. Priča Fran Selan, občinski gerent, je še enkrat kot izvedenec v računovodstvu opisal skandalozno vodstvo občinskih računov za čas, ko je bil Korbar župan.

Ker je treba zaslišati še nekatere priče in rekvirirati nekatere uradne spise, je bila razprava ob 3. popoldne ponovno preložena.

BRATOMOR.

Ljubljana, 21. novembra.

Danes dopoldne je bilo otvorjeno zimsko zasedanje ljubljanske porote, ki bo razmeroma jako kratko. Sodišče se je bavilo z rodbinsko tragedijo, katere žrtev je postal 45-letni France Priškovec.

Brata France in Miha Priškovec iz Mengša sta bila huda nasprotnika. Sta-

temnila religiozno občutje skladbe. Cerkev je bila nabit polna.

»Umetnost«, IV. zvezek, almanah za slikarstvo, grafiko in skulpturo, urejuje posebni odbor, a izdaja ga kolegi jugoslovanskih umetnikov-grafikov. Kmalu bo izšel ta naš največji umetniški almanah, kateri je nosil prej naslov »Grafika Umetnost«. S tem zvezkom se reprezentira naš umetniški naračaj z originalnimi deli v litografski, bakropisni in lesorezni tehniki in z nekoliko reprodukcij kiparskih del. To je istodobno tudi prvi zvezek, v katerem je zastopanih 20 jugoslovanskih umetnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev z blo-grafijami in pregledom njihovega delovanja. En del je posvečen naši domači obrti med drugim keramiki in slikanju na steklo. V istem zvezku je obširen pregled razstav v Zagrebu, Beogradu, Osljeku in Ljubljani s raznimi članki o slikanju sploh. S posebnim prospektom se bo objavila vsebina te zanimive številke. Informacije daje upravnistvo, Zagreb, Možuraničev trg 13 in »Društvo slovenskih upod umetnikov« v Ljubljani (Tehnska srednja šola).

Dijaki zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Kakor prejšnja leta, bo tudi v tekočem šolskem letu posvečala Glasbena Matica svojo pažnjo dijaškemu zboru. Zaradi tega vabi vso našo mladino, da se odzove temu vabilu ter redno in točno poseđa vaje dijaškega zbora. Prva pevska vaja se vrši v torek dne 22. t. m. od pol 8. do pol 9. ure zvečer v prostorih Glasbene Matice, Gosposka ulica 8, pri čilje, soba št. 17.

Sokolski vestnik

Sokol I ima svoje poslovne ure ob torih, četrtih in sobotah od 17. do 19. ure v paviljonu na telovadišču (trg Tabor). Vhod nasproti cerkve.

Ženski odsek Sokola I vabi napredno ženstvo na predavanje dne 26. t. m. ob 20. uri v paviljonu na Taboru. Predava s. Arnuška Cigoleva o »Žena v Sokolstvu«. — Pri tej priliki bo odsek sprejemal prilgase starih članic k telovadi v posebnem oddelku. Telovadke, ne zaostanite za starejšimi brati, kateri že dalje časa pridno telovadijo. Priglasite se v obilnem številu!

Izpred so dišča

rejši France je bil večk delomržeč in malopridneč, ki je bil že 16krat predkaznovan, mlajši Miha priden in splošno priljubljen. Mati Marija je živela v večnem strahu pred sinom Francetom. Končno je izročila posvetovo mlajšemu sinu Mihi, sama pa se je izselila iz domače hiše. Od tedaj je nastalo med obema bratoma divje sovraštvo. France ni mogel prebreti zapostavljanja in je ponovno grozil tako materi kakor tudi bratu. Tuč sosedje so se ga bali. Dne 10. julija se je Miha po povratku iz Kamnika ustavil v Doruškovih gostilni, kjer je našel tudi svojega brata. Sedel je k njemu in mu se plačal par polovice vina. Proti večeru sta se vrnila domov in se ustavila pred hišo. Bila sta oba vinjena. Najbrže se je med obema zopet razvil stari prepri, ki je končal s tem, da je Miha z vojaškim samokresom oddal tri strele na Franceta, ki se je takoj zgrudil mrtev na tla. Miha je bil potem aretiran v Kuraltovi gostilni. Zagovarjal se je s sloboranom. Porotniki so zankali vprašanje umora soglasno in potrdili soglasno vprašanje prekoračenja sloborana, na kar je bil Miha Priškovec obsojen na osem mesecev zapora z vstetjem preiskovalnega zapora.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 112 — 116, Milan izplačilo 1290 — 1300, ček 1270 — 1280, London izplačilo 1250 — 1260, ček 1245 — 1250, Newyork kabel 327, ček 325, Pariz 2250 — 2300, Praga 332 — 335, Svica 5800 — 5900, Dunaj 5.10 — 5.25, Budimpešta 33 — 35.25, valute: tolarji 321 — 324, rublji 27 — 30, marke 125 — 135, leji 202, švicarski franki 5400 — 5600.

Banka za Primorje 850 — 890. Trg. obrtna banka 260 — 265. Hrv. eskomptna banka 740 — 745. Brodska banka 335 — 400. Jadranska banka 1520 — 1560. Jugoslovenska banka 495 — 500. Ljub. kreditna banka 890 — 910. Narodna banka 520 — 530. Prastrediona 5050 — 5700. Rečka pučka banka 505 — 515. Slov. eskomptna banka 550 — 620. Srpska banka 735 — 740. Eksploatacija drva 700. Goranin 625 — 700. Gutman 1440 — 1450. Nar. žumska industrija 575 — 590. Slavonija 660 — 670. Duh. paroplovna družba 4900 — 4500.

Beograjska borza zaradi pravoslavne praznika danes ni poslovala. Berlin, devize: Rim 1128.85 — 1131.15 London 1089.90 — 1086.10, Newyork 370.47 — 371.53, Pariz 1958 — 1962, Svica 5054.90 — 5105.10, Dunaj 9.48 — 9.52, Praga 279.70 — 280.30, Budimpešta 20.07 — 20.18.

Curth, devize: Berlin 1.97, Newyork 5.31, London 21.30, Pariz 138.00, Milan 22.12, Praga 5.60, Budimpešta 0.57, Zagreb 1.70, Varšava 0.17, Dunaj 0.18, avstrijske žigovane krone 0.12.

Dunajska borza ostane zaradi stavke borzne zbornice in borznih obiskovalcev v protest proti »novemu davku v zlatu« do nadaljnjega zaprta.

Domače vesti

Minister poljoprivrede v Ljubljani. Minister poljoprivrede gosp. Ivan Pucelj je prišel v nedeljo v Ljubljano, kjer ga je na kolodvoru pozdravil pokrajinski namestnik. Včeraj je minister Pucelj prisostvoval zboru zaupnikov SKS ter opravil nekatere uradne posle. Danes popoldne se zopet vrne v Beograd.

Novi komandant celokupne žandarmerije. Dosedanji komandant mesta v Beogradu polkovnik Dragoljub Lj. Uzun-Mirković je imenovan za komandanta celokupne žandarmerije.

Slovesno odlikovanje predsednika Kmetijske družbe generalnega ravnanja G. Pircu. Sredom av. Save III. razreda je izvršil večer popoldne v dvorani Kmetijske družbe minister poljoprivrede gosp. I. Pucelj, ki je v lepem nagovoru naglasil velike zasluge odlikovanca za slovensko kmetijstvo. Gosp. Pircu so čestitali: načelnik Sandin v imenu kmetijskega oddelka, ravatelj inž. Lah za uradništvo Kmetijske družbe, posestnik Pipan v imenu odbornikov Kmetijske družbe in v imenu SKS, Zupančič za konjarski odsek, Bajuk za vinogradnike. V svoj zahvalni odgovor je generalni ravatelj Pirc vpletel mnogo zanimivih reminiscenc iz svojega dolgaletnega delovanja pri Kmetijski družbi.

iz državne poljoprivredne službe. Minister poljoprivrede je imenoval vinarkega inštruktora Josipa Zupanca za okrajnega ekonomista, ki bo deloval kot vodja kmetijskega nadzorništvaja in kmetijski referent pri okrajnem glavarstvu v Ptuju. Okrajni ekonom Franc Matjašič je premeščen iz Ptuja v Ljutomer.

Promocija. Na dunajski visoki šoli za poljedelstvo, gozdarstvo in kulturno tehniko je 14. t. m. gospod France Urbas promoviral za inženjerja kulturne tehnike.

Nov kraljevski dvor. Iz Beograda poročajo, da se dela v notranjosti novega kraljevega dvora tako napreduje, da se bo kralj Aleksander počel prihodnjega leta naseliti v svojem novem prebivališču.

Zaroka ministra vojne. General Milivoje Zečević, minister vojne in mornarice, se je zaročil z gospo Stano vido po kapetanu P. Panajstoviću v Beogradu.

Franc Pirkmajer t. Včeraj je umrl v Ptuju ob tamkašnjem okrajnem glavarju dr. Pirkmajerja naučitelja Franc Pirkmajer po dolgi bolezni v starosti 62 let. Truplo prepeljajo v sredo popoldne iz Ptuja v Premlj, kjer ga položijo v četrti, dne 24. novembra k večernemu počitku. Spoštovani rožini naše sožalje.

Lubojc Dinstuš t. V Osijeku je umrl glavni urednik tamkašnjega zaščitniškega dnevnika «Hrvatska Obrana» Lubojc Dinstuš v visoki starosti. Po politiki učitelj je bil dolga leta v bosanski dež. službi ter je pred nekaj leti odšel v pokoj kot vladni svetnik. Dinstuš je deloval na pedagoškem in tudi na polje lepe literature.

Laški polkovnik Nicolasi. ki je bil oklofutun v uredništvu beograjske «Tribune», ni odpošlkan iz Beograda. Rimski «Tribuna» poroča, da incident ne bo imel zunaj hujših posledic. Gospod colonello bo še nadalje deloval pri beograjskem poslanstvu.

Laški demontirali. Nedeljska beograjska «Pravda» javlja, da je italijanski konzulat v Zadru izjavil, da vest v zvezi z našimi šol v Istri ne odgovarja istini.

Uvozna carina na znanstvene knjige. V zvezi izprememb in dopolnitev zakona o splošni carinski tarifi z dne 30. junija 1921 C. br. 44.008 «Uradni list» št. 50/29 ex 1921 so knjige, ki so pisane ali tiskane v tujem jeziku in ki so mehko vezane, prave uvozne carine, dočim so knjige, pisane ali tiskane v našem jeziku podvržene uvozni carini in sicer mehko vezane 150. oziroma 20 dinarjev trdo vezane pa 190. oziroma 120 dinarjev za vsake 100 kg. višje postavke veljajo v razmerju z inozemstvom, napram kateremu se uporablja maksimalni tarif. nižje pa v razmerju z državnim, napram kateremu postopamo po minimalnem tarifu. Trdo vezane knjige tujih jezikov plačujejo uvožno carino 20 dinarjev za vsake 100 kg.

Vinjeta na kuvertah. Ministrstvo pošt in telegraf je obvestilo poštne direkcije, da je lepljenje raznih agitacijskih znamk na kuverte brez predhodne odobritve ministrstva nedopustno. V zadnjem času so namreč na poštah pošiljali razni koliki s partizansko ali celo antinacionalno tendenco. Ministrstvo je mnenja, da državna pošta ne more služiti svrham take reklame. Poštne direkcije so dobile navodilo poučiti javnost, da lepljenje kolkov na pisma v bodoče ne bo več dopuščeno.

Kolkovanje garancijskih pisem. Obširno se opozarja, da se mora za garancijska pisma donesti predpisano takso v kolikih že, ko se predlože generalni direkciji državnega računovodstva v registriranje, sicer zapadejo tako izdajatelj kakor tudi prejemnik takih garancijskih pisem, kazni.

Burja na dunajski borzi. Z ozirom na zakonski nalet, ki ga je predložila vlada in ki veli, da morajo obiskovalci borze plačati sto zlatih kron, je prišlo v nedeljo na borzi do razburjenih scen. Zastopniki borznih strokovnih zvez so izjavili, da bodo preprečili vsak promet in da bodo

stavkali. Borznabornica je sklenila, da se odgodi pričetek borze na opoldne.

Nadaljevanje našega romana je moralo danes zaradi preobilice gradiva odpušati. Jutri se roman zopet nadaljuje.

Obveznica državnega posejila. Mesta hranilnica ljubljanska in Kranjska hranilnica sta prejeli obveznice 7% državnega investicijskega posejila. Oni, ki so podpisali pri tem zavodu posejilo, naj prinesejo ali pošljejo po pošti začasno potrdilo, da prejmejo originalne obveznice. Obveznice se bodo razpustile poštne prosto v smislu naredbe ministrstva za pošto in brojav.

JDS zabavlja večer za kolizejski okraj se je vršil v soboto 19. t. m. v gostilni pri Strgulcu na Gosposvetaki cesti v Ljubljani. Zbralo se je neprimerno veliko število demokratičnih pristavov s svojimi rodbinami iz vseh slojev prebivalstva tega okraja k dostojni, vrt animirani nepriljudni zabavi. Pri tej priliki so vrli somišljeniki zložili vsoto 800 kron za sirote nedolžne žrtve kovača Kromarja iz Somoča. Vsta se je izročila upravištvu «Jutra», ki jo bo oddalo v prave roke. Vrtilm darovalcem prisrčno zahvala!

Češkoslovaško-jugoslovanska liga priredila v soboto v Narodnem domu svoj prvi družabni večer. Posebna vabila se ne bodo pošiljala, povabljeni so vsi prijatelji češkoslov. naroda. Ob tej priliki se vsak lahko vpiše kot član. Članarina je mesečno 1 dinar. Večer bo posvečen spominu K. Havlička. Na sporedu je govor, petje, godba, Vstopnina polubna.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrova seja v sredo dne 23. novembra ob 20. uri v mali dvorani «Mestnega doma». Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta 12, prilično desno.

Pozor dijaki iz neodrešene domovine! Dijaki iz neodrešene domovine se opozarjajo, da v svrhu dovoljenja za potovanje na božična počitnice, sedaj pisмено prošnje naravnost na italijansko delegacijo v Ljubljani, kar bo preprosto. Dne 20. t. m. je prišlo na svetlo.

Železničarska koalicijska. V zvezi s sklepov posameznih železničarskih organizacij se je vršil dne 20. novembra v Zagrebu sestanek vseh organizacij, na katerem se je dogovoril sporazum za koalicijsko in se je sestavil sledeči zapisnik: Delegati strokovnih organizacij železničarjev kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev se sporazumejo sledečo: Podpisane organizacije sklenejo koalicijsko strokovnih železničarskih organizacij na sledeči osnovi: 1.) Da se takoj povikajo železničarjem dobrički in se jim da nemudoma enkratni navedeni prispevek. 2.) Da se umakne iz zakonodajnega odbora narodne skupščine podnešen predlog ministrstva zaobračaja o novem železniškem zakonu in da se predloži osnutek iz meseca maja 1920 z vsemi protipredlogi in da se takoj s strani narodne skupščine skliče anketa koaliranih železničarskih organizacij. 3.) Da na tej anketi prisostvujejo s strani koaliranih organizacij samo železničarji. 4.) Vrhovno vodstvo koaliranih organizacij predstavlja 8 delegatov: Narodne organizacije 4, Savez železničarja 2, Udruga železničarskih činovnikov 1, Prometna Zveza 1, katere imenujejo poedine organizacije in ki morajo priti s polnomočjem v nedeljo dne 27. novembra 1921 ob 10. uri dopoldne v Beograd, hotel Bajloni.

Na starejši mešan mariborski. Dne 18. novembra je umrl v Mariboru najstarejši tamkašnji mešan krojaški mojster Josip Leeb v starosti 92 let. Leta 1855. je prišel v Mariboru krojaško obrt, katero je vodil celih 50 let. Dvaindvajset let je bil član občinskega sveta mariborskega.

Neprostoovoljen prispevek za «Jugoslovansko Maticeo». V Murški Soboti je bila tožena pred sodiščem grofica Ernestina Bathiany iz Polancev pri Kropu od gg. Jelovška in F. Pavlice, državnih komisarjev na sekvestriranih veleposelstvih, zaradi žaljenja časti. Na dan razprave je prosila gospoda, naj ji odpustita, ker obžaluje svojo izjavo. Tožitelja sta ji odpustila pod pogojem, da plača stroške za «Jugoslovansko Maticeo» 1000 kron ter podari 2 goski za srečolov veselice tega društva v Murški Soboti.

Pohvala in priznanje za uspešno vzgojno in učno delovanje je izrekel višji šolski svet učitelstvu osmerazredne šole v Mokronogu.

Za družino narodnega mučenika Kromarja. Za ubogo družino narodnega mučenika Ivana Kromarja so poslali denarno podporo Sokolskemu društvu v Črnemlju sledeči gospodje: Lovro Petrovar v Ivančevih 400 K. Alojzij Gregorič na Rakovniku 48 K. Anton Zajc v Biskriji 128 K. Ivan Juretič, nabral med železniškimi uslužbeni na Jesenicah 100 K. Franc Pogačnik v Ljubljani 400 K. Peter Bernik v Ljubljani 400 K. Odlične finančne kontrole Jekersko 160 kron. dr. P. Kolterer v Slatini 40 K. Hugo Slapničar v Črnemlju 40 K. Leopold Zore v Kranjski gori 30 K. Drago Kunc v Konjicah 100 K. Obvezniki 4. čete dop. henna 4. pešpolka potom «Slov. Naroda» 240 K. Franja Jekerek v Poljanah nabrala 60 K. Gvido Setina v Jarkah 1200 K. Milan Vavpotič v Črnemlju 1200 K. Joško Kastelle v Črnemlju 120 K. Josip Judnič v Stranski vasi 20 K. Cilka Bršnik v Ljubljani nabrala 50 K. Jernej pl. A.

Maribor 20. K. Veletrgovina R. stermečki v Celju 200 K. Adolf Svo-boda v Murški Soboti nabral 272 K. A. Cvar v Ortnoku nabral 130 K. Anton Muo v Mokronogu 40 K. neimenovan 80 K. tvrika Viktor Jeločnik v Ljubljani 100 kron. Skupaj 5634 K. Od te vsote se je izročilo vдови 4752 K, ostanek in na novo došli zneski se je naknadno izročilo. Glinjiv je bil prizor, ko so nesrečno ženo pri sprejemu denarja obliše solze. Po solzah revnice smo se prepirali, kako sludsko je žustvo blaziti bol in bodo nesrečnih. Ivan Kromar je dal življenje za svoje narodno prepričanje ter zapustil 8 revnih otrok. Rodoljubil ne zapustite ubogo družino narodnega mučenika Ivana Kromarja ter jej še nadalje blazimo belol Donarne prispevke je pošiljali sokolskemu društvu v Črnemlju. Prevoz zemskih ostanikov narodnega mučenika se bodo še tokom tega leta na slavnosten način izvršili. Priprave so v polnem teku. Podrobnosti se bodo pravočasno v časopisih objavile.

Za našo obrambno društva. V Ormožu je v narodni gostilni Gomzejevi vesela družba na Martinov večer nabrala za Jugoslovansko Maticeo 200 K in za Čiril-Metodovo družbo istotako 200 K.

iz organizacije invalidov. V nedeljo se je vršilo v Zagrebu zborovanje zač. oblastnega odbora invalidov, ki mu je predsedoval invalid Kosendjič. Razpravljal se je o invalidnem vprašanju in o nekaterih nedostatkah invalidskega zakona. Konstatiralo se je, da se je postopalo neenako z invalidi iz Srbije in Črne gore in onimi iz ostalih krajev. V glavnem je bilo sklenjeno: Da se ne prizna centralni odbor v Beogradu, ker ni bil izvoljen, ker je delal ta odbor proti interesom invalidov iz teh krajev, in ker radi nujnosti rešitve invalidskih vprašanj ni mogla popolna centralizacija v Beogradu. O vseh zadevah naj odločijo posamezni oblastni odbori, proti kojih potrdilom naj bi izdala karte posamezne železniške direkcije. Resolucija, ki vsebuje te zahteve, je bila poslana vladi v Beogradu in Zagrebu, ministrstvu socijalne politike v Beogradu in poverjenstvu za socialno skrb v Zagrebu.

Hud udarec je zadela nemške kadilce. Valed neprestanega padanja marke so nemške tvornice duhana te dni zvišale cene tobaku, cigaretam in cigaram za povprečno 150 odstotkov.

Smrtina kosa. Umrli je v Škalah gospa Marija Lazar, vdova profesorja in mati nadučiteljeve soproge. Pogreb bo jutri, v sredo, ob desetih dopoldne. Blagi pokojnici naj bo zemljin lahki — V Ljubljani je umrl nadzornik Južne železnice v pokoji g. Franc Jager, v Idriji pa g. Karel Šebenik, oče načelnika magistratnega ekspedita v Ljubljani g. Omerčina Šebenika. N. v. m. p.

Naša se je danska boja. Dobi se Pred škofijo 1. v 3. nadstropju od sedmih do osmih zjutraj.

Smrt valed alkoholizma. Pekovski mojster Froce z Laškega je dne 16. novembra postal svojega hlapca s sodčkom žganja v Celje. Na potu pa je nesrečno podlegel preveliki zapeljivosti alkohola; odpi je sodelek ter se pošteno napil. Zavila plačja je povzročila njegovo smrt. Tudi zdravniška pomoč je ostala brez uspeha.

Okradena služkinja. Služkinja Marija Kogeljnik z Dolenjskega je šla v Zagreb iskat službo. V Zagrebu so skupaj prenočevala. Drugo jutro je Novakova zgodaj zapustila prenočišče, vzel pa je seboj tudi vso prtljago Marije Kogeljnikove, vredno 13.000 kron. Šele 17. novembra je prišla Novakova policiji v roke. Ukradeno prtljago je prodala za 300 kron. Izročili so jo sodišču.

Razkrita vlomilsko gnezdo v Mariboru. Dne 6. novembra je javila južna železnica mariborski policiji, da se dne 2. novembra neznan tatovi vlomil v neki vagon na glavnem kolodvoru in odnesel iz njega 234 kg usnja v vrednosti 300.000 K. Policija je odredila takoj obsežne poizvedbe. Uspeh je bil nad vse pričakovanje velik. Policiji se namreč ni posrečilo izslediti samo teh tatov, ampak je razkrila tudi dobro organizirano vlomilsko družbo. Kot sokrivci zadnj. tatvine so bili aretirani: brezposeln. Maks Schwarz iz Sv. Petra pod Mariborom, brata Karol in Ivan Remar delavca na Pobrežju in Marija Senekovič in njegov sin iz Pobrežja. Našli so se tudi skoro vse ukradeno blago, akopprav je bilo deloma že v drugih rokah. Usnje sta odnesla s kolodvora brata Remar in je skrila najprej v bližini postaje, pozneje pa prenesla k posestniku Senekovič. Policija je dalje aretirala tudi nekoga Jurja Arbelterja, pri katerem je našla v stanovanju pod nadom skrivališče, kjer je bil del ukradenega usnja in še mnogo drugih predmetov, ki so izvirali od drugih tatvin in vlovov. Ukradeno blago so tatovi spravljali s splavi po Dravi na Hrvaško, kjer se je potem razpečavalo. V zvezi s tem sta bila aretirana tudi dva Hrvat iz Vratna, ki pa je zapletenih v afero še več Mariborčanov.

ITO»-pasta za zobe odstranjuje in zaprečuje nakopičen škodljiv zob-negn kamena. Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Gospodarsivo

Z ŽITNEGA TRŽIŠČA.

Zagreb, 20. novembra.

Položaj na žitnem trgu se prejšnji teden ni mnogo spremenil. Cene so nekoliko narastle. Zadnje zboljšanje naše valute je bilo obetalo, da bodo cene padle, toda ponovni padec valute je nade izjavil. Naraščanja cen pa so krivo tudi — kar je že stara pesem — nesrečne prometne razmere, ki pospešujejo natezanje cen, ako le povpraševanje po blagu nekoliko oživi. Zaradi pomanjkanja vagonov trpi tako prevoz v pasivne kraje kakor tudi izvoz v inozemstvo, ki ima drugače sicer dobre izgleda zaradi nizkega stanja naše valute. Prevoz je prejšnji teden tembolj trpel, ker vled slabega vremena čisto ni bilo mogoče prevažati blago v odprtih vagonih, katerih je več na razpolago, nego zaprtih.

Pšenica je tokom tedna narastla v ceni na 1340 — 1360 K. Cene kažejo velike razlike v raznih krajih, kar povzroča ravno prometne razmere. — Stara koruza se je plačevala do 1100 K, a nova 950 — 960 K. — Oves, kateremu je izvoz zabranjen, se je trčil po 820 — 850 K. — Po moki je precej povpraševal domači konzument. Cene: za št. 0 1940 do 1950 K, za moko za kuho 1840 — 1850 K, za prvovrstno krušno moko 1740 — 1750 K, za slabšo krušno moko 1640 — 1650 K. — Otrobi so se prodajali po 600 do 670 K. — Napram zagrebškim cenam poročajo iz Sombora o nekoliko nižjih cenah. Na deželi se dobi blago še marsikje po precej nižjih cenah. Vled neurejenega prometa izkoriščajo to oni, katerim se posreči spraviti s mesta večje partije blaga.

Taksa za garantna pisma, vrednostne papirje in jamstva. V zvezi odloka Generalne direkcije posrednih davkov so za garantna pisma, vrednostne papirje in jamstva, ki služijo kot kavejce za licitacije itd. predpisane sledeče takse: Za garantna pisma bank po tar. št. 39 po deset para (0.10 din.) od 100 dinarjev; valno je, da se taka garantna pisma ne sprejmejo, dokler niso registrirana pri Generalni direkciji državnega računovodstva. Za pismeno jamstvo dveh polnopravnih oseb se plača po tar. št. 39 po 0.10 din. (deset par) od 100 dinarjev. Vrednostni papirji, ki služijo za kavejce ali garancije, se prosti vsake takse.

Izvoz sortiranih krp. Po izvozi tarifi se pri izvozu volnenih krp in odpadkov ter nesortiranih krp vsakojake vrste plača carina v znesku od 400 dinarjev od 100 kg. dočim so sortirane krpe pri izvozu carine proste. Ker ni bilo jasno, kake krpe se imajo smatrati za nesortirane, je finančno ministrstvo dalo carinarjem pojasnilo, da se za nesortirane krpe smatrajo vse razne krpe, med katerimi so pomešane tudi volnene krpe. Kot sortirane in kot take proste od izvozne carine so torej smatrajo vse krpe raznih vrst, ako med njimi niso pomešane tudi volnene.

Prepovedan uvoz cigaretnega papirja. Uprava Državnih monopolov je brez-pogojno vsakemu privatniku prepovedala uvoz cigaretnega papirja vsakojake vrste; k temu se prištevajo tudi cevke (tulci) za cigarete.

Obratno ravnanje južne železnice v Ljubljani razpisuje dobavo 200 vagonov hrastovih drv. Reflektanti naj vpolnijo tozadevne oferte na obratno ravnanje južne železnice, oddelak III/4 v Ljubljani.

Osebnostna vinarstva zadruga za Jugoslavijo se je osnovala v Ljubljani. Namen zadruga je posredovati direktno kapije med člani vinogradniki in odjemalci.

Izvoz žive živine v Italijo. Ministrstvo za kmetijstvo in vode v Beogradu obvešča, da je italijanska vlada dovolila uvoz naše živine v Italijo pod pogojem, da se živina pokolje v Trstu in Jakinu (Ankoni). Glej «Uradni list» št. 129.

Cirkulacija bankovcev v Češkoslovaški znaša po izkazu Bančnega urada 15. novembra 12,850,225,000 Kš. Od 7. do 15. se je pomnožil promet za vsoto 668,521,000 Kš.

Povišanje cen tkaninskega blaga v Češkoslovaški. Češkoslovaški tvorničarji tkanin so brez večjega povoda povzeli cene za 30 do 35 odstotkov. To je povzročilo veliko ogorčenje med odjemalci vled česar se pričakuje intervencija vlade, da se preide, če je povišanje cen opravljeno. Ogorčenje je tem večje, ker so ravno zadnje dni precej padle cene tkanin v Poljski, kjer so bile že prej vled nizkega stanja poljske marke mnogo nižje.

Z žitnega tržišča v Budimpešti. Na budimpeštanskem žitnem trgu vlada velika rezerviranost. Ponudbe so velike, kupuje se pa malo. Mlini sploh ne kupujejo. Zadnje dni so bile sledeče cene: pšenica iz področja okoli Tise s predajne postaje 2280 — 2300 m. t. kron, rž 1640 — 1660 m. kron, oves ab Budimpešta 1700 m. kron, nova koruza 1900 — 1940 m. kron, moka št. 0 46 m. kron.

Cene žitni v Budimpešti se gibljejo sledečo: volli I. vrste 54 do 63, II. vrste 36 do 40, krave slabše vrste 12 do 15, lahke svinje 63 do 81, srednje 79 do 90, težke prvovrstne 100 do 103, stare težke 39 do 93 m. t. žitnih kron.

Mednarodna dobavna konferenca je imela v soboto popolno zaključno sejo. Sprejelo se je priporočilo, da se v trgovskih podjetjih uvede tedenski poštik.

BORZA glej drugo stran!

Vremensko poročilo
Ljubljana 20. m. nad morjem.

Dan	Čas opazovanja ob uri	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
21. nov.	7. 141.8 14. 42.8 21. 74.4	6.0 7.0 6.2	sl. svzh sl. ug "	obl. "	0.9

Srednja večerajša temperatura 6.1, normalna 2.4.

Vremenska napoved: oblačno hladno vreme. Božice vzhaja ob 7-11, zahaja ob 16-20.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra»,
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenič.

Marija Lazar roj. Male

profesorjeva vdova

danes ob 14. uri, po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v starostni dobi 58. let, mirno in vdaou v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice se vrši v sredo dne 23. t. m. ob 10. uri iz hiše žalosti na tukajšno pokopališče. Sv. maše za dušnice se bodo brale v dekanijski cerkvi v Škalah.

Škale, dne 20. novembra 1921.

Mara Pokeržnik, roj. Lazar,
Milena Pauletig, roj. Lazar,
hčerki.
Uroš, Bruno, Norma
vnuki.

Ferdo Pokeržnik,
nadučitelj
Ivo Pauletig,
inženir
zeta.

Brez posebnega obvestila.

Večje industrijsko podjetje usnjarske stroke, v prija-nem kraju na deželi

išče dva samostojna knjigovodja

Če obenem korespondenca, zmožna slovenščine, nemščine, po možnosti tudi sr. latinščine. Za stanovanje je preskrbljeno. — Reflektira se samo na resno in dobre moči. Plača po dogovoru, meso trajno. — Sprejme se tudi za to delo event. samostojne ženske moči. Poučbuje s sliko, propisi spriceval in referencami po-ljeje se naj na upravitelju tega lista pod šifro „200“.

1917

Vsi na delo,
da rešimo brate!

MALIOGLASI

stanejo do 20 besedi Din. 3.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačovanja, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor.

SLUŽBE

II. KONTORISTKO 1914
možne stenografije, stroje-
pisa in jezikov, se išče. Po-
nudbe pisano pod „II. kon-
toristinja“ na upravo „Jutra“.

STAREJŠA DAMA,

veščo slov., italij. in nemškega
jezika, išče službe kot dru-
žabnica, osir. bolničarka ali
v pomoč gospodinj. Cenjene
ponudbe pod „Starejša dama“
na upravo „Jutra“. 1910

GOSPODICA, 1900

v srednješolsko izobražbo,
sprejme kakršnokoli pisar-
niško delo za na dom. Cen-
jene ponudbe pod „Pisar-
niško delo“ na upravo „Jutra“.

ISCEM 1891

OTROSKO VRTNARICO
k dveletnemu dečku. Naslov
v upravnistvo „Jutra“.

URADNIK

vesten, točen, v pisarniških
opravilih vešč, išče za popol-
nitiški čas primernega stran-
skega opravila. Ponudbe pod
„Zelo uporabna na uprav-
nistvo „Jutra“. 1904

SPRETNEGA VLAGALCA,

možnega v nadziranju ekspe-
dijskih del, sprejme Kolina-
ka tovarna v Ljubljani. 1886

KUHARICA

išče službe v mestu ali na
deželi, gre tudi k oročnikom
ali kakš manjši skupini za
gospodinj. Naslov pove hišnik
na Dunajski cesti 17, Ljub-
ljana. 1885

KUPLJA

ZA MIKLAVŽA 1890
iščem za dečka lepo igračo
(električno železnico, večjo
agražbo itd.), dobro ohranjeno,
za zmerno ceno. Ponudbe pod
„Nujno“ s kratkim popisom
in ceno na upravo „Jutra“.

„LJUBLJANSKI ZVON“

dobro ohranjen in kompleten
od prvega do zadnjega letnika
se pod ugodnimi pogoji kupi.
Ponudbe pod „Visokošolec IV“
na upravo „Jutra“. 1898

LEPA VILA

v Ljubljani, z večjim vrtom,
blizu pošte se išče. Kupi se
le, če je takojšnja vselitev
v eno stanovanje s tremi
sobami mogoča. Ponudbe pod
„Ne pretirana cena“ na uprav-
nistvo „Jutra“. 1898

HIŠA 1913

po možnosti s trgovskim lo-
kalom in dvoriščem, osiroma
vrtom v Ljubljani, se kupi.
Ponudbe s navedbo cene pod
„Trgovina“ na anončni zavod

Drago Beseljak in drug, Ljub-
ljana, Sodna ulica 5.

PRODAJ

PRODA SE 1915
novo zidana mala hiša na
takojšnjo vselitev in poleg
nekaj prostora za stavbišče.
Poizve se pri Strela, anončna
pisarna, Novo mesto.

PRODA SE GLASOVIR

dvor. tvrdke Streicher & Sohn,
Wien, velik, zelo dobro ohran-
jen. Ljubljana, Hranilniška
c. 7/1, vrata 48. Cena nizka.

STANOVANJA

ZAMENJAM

lepo stanovanje z vsem kom-
fortom, obstoječe in treh sob,
v sredini mesta, z drugim
stanovanjem, s katerim bi bila
zdržena uporaba večjega dro-
višča ali pa vrta za rasedrilo
otrok. Ponudbe pod „Tudi
pozneje“ na upravo „Jutra“
v Ljubljani. 1895

DOPISOVANJE

MLADA INTELIGENTNA

GOSPODICA

dobroščena ter vesele narave,
želi znanja z značajnim blago-
srčnim gospodom v starosti
od 22 do 36 let. Le resne
ponudbe je poslati s sliko
pod „Blagosrčnost“ na upravo
„Jutra“.

Izboren kontorist

ali kontoristinja, izurjena v fakturiranju, naročevanju
in ekspediciji, znanjem slovenskega, nemškega in event.
tudi italijanskega jezika, se takoj sprejme. Ponudbe
pod „Zivilenska namestitev“ na Aloma Company,
anončna družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Površnje suknjiče

is rjavega, črnega usnja, pripravne za lovca, šoferje, potnike itd.

damske plašče in kostume

zimske suknje in obleke za gospode

izdeluje v najhitrejšem času in po najnovejši modi
prikrojevalni zavod in krojačnica

S. POTOČNIK 1892

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.
Na razpolago vedno fino angleško in drnsko blago.

ERJAVEC & TURK

1771 „pri Zlati topati“
trgovina z železnino
(vraj Hammerschmidt)
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7
nasproti križevniške cerkve.
Zaloga cementa in karbida.

Mast

za čevlje, terpentinov kreme Hlirija,
Jurjevo, Kebrin, Dilber, voščeno
Oipulin, ličilo, modrilno esenco,
strojno olje, Sidel št. 4 in fine
sveče nudi po najnižjih cenah
Osvaid Dobeli, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg št. 9. 1887

Staro železo

cele vagone, kupi
Centralna nakupovalnica starega
železa v Ljubljani, Gosposvetska
cesta št. 1. 1906

Sobo

s posebnim vhom, mobilno ali pa toli
ne, v sredini Ljubljane, se išče za takoj.
Plača se, če ugaja, vsaka cena. Dopisi pod
„Stalna soba“ na Aloma Company,
anončna družba z o. z., Ljubljana, Kon-
gresni trg 3. 1897

FR. FAGANEL, CELJE

Gospodsk. ulica 26

USNJE

vseh vrst po najnižji
dnevni cenl. 1875
Prepričajte se!

MAJKE!

Zahtevajte
povsod samo

MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36.—
Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olakujoče sredstvo za
bolne na želodcu, rekonva-
lescente in osobito za pre-
malo hranjene ter v obte-
slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane
„SALUBRA“ D. D. ZAGREB
Bokorjeva ul. 23. telefon 7-91.
Tovarnica: NOVA GRADIŠKA 108 5

Inženier dr. Miroslav Rasal

oblastveno pooblaščen
stavbeni inženier
Ljubljana
Riljeva ulica št. 7.
Sposobno stavebne področje
na kmetijsko, železniško
in vodno uprabo.
Zaraba vodnih stil.

Posebnosti domačega izdelka za

novorojence. Tetra-perilo.

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

KNJIGOVODJA,

samostojen bilančnik z večletno prakso, samostojen de-
lavec, ki obvlada perfektno slovenski, italijanski in
nemški jezik ter zamore predložiti prvovrstne reference,
se takoj sprejme. Izborna plača, hrana v hiši. Po-
nudbe pod „Sijajna bodočnost“ na Aloma Company,
anončna družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

„Triglav“, trgovsko in komisijsko d. d.

Sarajevo, Aleksandrova ulica
prevzame zastopstvo in glavno zalogo za vso Bosno in Hercegovino za sledeče predmete:
Prima bohinjski sir, surovo in čajno maslo.
Cenjene ponudbe na zgornji naslov. 1911

Franc Jager

nadzornik juž. žel. v pok.
v ponedeljek, dne 21. novembra 1921. mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 23. no-
vembra 1921. ob dveh popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra
nasip št. 57, na pokopališče v Štepanjo vas.
V Ljubljani, dne 21. novembra 1921.

Obitelj Battestlin.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Ugarsko - hrvatsko dioničko pomorsko parobrodarsko društvo na Rijeci.

U smislu društvenih pravila časti se ovo ravnateljstvo pozvati gospodu dioničare na

XXIX. redovitu glavnu skupštinu

koja će se održavati u društvenim prostorijama dne 6. decembra t. g. u 10 sati prije podne sa sljedećim

Dnevnim redom:

1. Izvješće ravnateljstva i nadzornog odbora; predloženje bilance za god. 1919. i 1920. i absolutorij ravnateljstvu i nadzornom odboru.
2. Predlog o razdiobi čistog dobitka.
3. Preinacanje čl. 1, 2, 3, 4, 5, 15, 19, 29, 30, 37, 41, 43, 45, 48, 54, 56, 57, 60, 63, 67, i 69. te ukinuće čl. 16, 31, 46, 59, 65, 66, i 68. društvenih pravila i dosljedna promjena brojeva pojedinih članskih.
4. Izbor ravnateljstva.
5. Izbor nadzornog odbora.

Bilanca će biti izložena u društvenim prostorijama na uvid gospodi dioničarima kroz 8 dana prije glavne skupštine.

U smislu čl. 44. društvenih pravila, svaki dioničar, koji želi prisustvovati glavnoj skupštini, dužan je položiti svoje dionice 8 dana prije glavne skupštine, t. j. najkasnije do 28. novembra t. god. uključivo. Isto kod Jadranske banke u Beogradu, kod Prve Hrvatske Stedionice i Hrvatske Ekompne Banke u Zagrebu, kod Piliške Jadranske Banke u Ljubljani, kod Banke i Stedione za Primorje na Sušaku i kod Banca Finmanna na Rijeci.

Az temelju čl. 52. društvenih pravila imaju sjedište i glas na glavnoj skupštini samo oni dioničari, koji posjeduju najmanje deset dionica. Svaki deset dionica daju pravo na jedan glas.

Jedna pravomoćna odluka u predmetu pod točkom 3. dnevnog reda, moći će se stvoriti samo prema usta-
novama čl. 48. društvenih pravila.

Rijeka, dne 19. novembra, 1921.

Ravnateljstvo.

Račun razmjere za god. 1919.

— Aktiva: Brodovlje K 9,231.397.—; Nekretnine K 412.497.58; Inventar K 379.117.43; Jamčevine K 152.009.—; Vlastiti efekti K 5,125.179.66; Efekti Mirovinske zaklade K 554.416.66; Efekti u prehrani K 1.125.50; Gotovina K 42.940.60; Dužnici K 10,638.903.8. Ukupno K 26,537.586.78. — Pasiva: Glavnica K 6,000.000.—; Osiguravajuća zaklada K 3,137.718.57; Pričuva zaklada K 844.915.74; Zaklada za obnovu brodovlja K 7,644.801.63; Zaklada za istresenje brodova K 3,989.186.97; Potporna zaklada K 233.774.36; Mirovinska zaklada K 574.181.75; Vjerovnici K 3,085.124.89; Prelazno K 610.085.07; Dobitak K 468.047.78. Ukupno K 26,537.586.78.

Račun dobitka i gubitka.

— Dati: Uprava K 639.634.53; Osiguracija brodovlja K 305.657.57; Perezi K 52.087.64; Istresenje i amortizacija K 621.461.65; Dobitak K 468.947.78. Ukupno K 2,287.880.17. — Imati: Saldo na nove ex 1918. K 13.247.65; Poslovni prihod K 2,274.641.54. Ukupno K 2,287.889.17.

Račun razmjere za god. 1920.

— Aktiva: Brodovlje K 9,231.397.—; Nekretnine K 206.448.79; Inventar K 235.452.23; Jamčevine K 98.740.—; Vlastiti efekti K 2,836.120.—; Efekti Mirovinske zaklade K 419.416.66; Efekti u prehrani K 1.125.50; Gotovina K 240.454.63; Dužnici K 32,481.326.11; Ukupno K 45,780.480.52. — Pasiva: Glavnica K 6,000.000.—; Osiguravajuća zaklada K 3,186.999.19; Pričuva zaklada K 870.263.21; Zaklada za obnovu brodovlja K 7,873.939.70; Zaklada za istresenje brodovlja K 4,358.392.85; Potporna zaklada K 231.238.12; Mirovinska zaklada K 659.317.44; Vjerovnici K 18,902.480.11; Prelazno K 2,268.468.59; Dobitak K 1,488.883.71; Ukupno 46,780.480.92.

Račun dobitka i gubitka.

— Dati: Uprava, teč. razlika i previtke K 5,042.866.12; Osiguracija brodovlja K 665.975.08; Perezi K 121.250.64; Istresenje i amortizacija K 576.416.67; Dobitak K 1,438.883.71; Ukupno: K 7,844.270.22. — Imati: Saldo na novo ex 1919. K 468.047.78; Poslovni prihod K 7,376.222.44; Ukupno K 7,844.270.22.

Vidjeno i uspoređeno sa glavnim i muzgrednim knjigama prenadjena je u potpunom redu. 1901

Nadzorni odbor.

Bilanca i izvješća ravnateljstva i nadzornog odbora, biti će izloženi na uvid u prostorijama ravnateljstva počam od 28. novembra o. g. do dana glavne skupštine.